

ТЕОРЕТИЧНІ ПІДХОДИ ЩОДО ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГО-ОРІЄНТОВАНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЮ ТЕРИТОРІЄЮ

Ю.Т. Алібекова, аспірант кафедри управління

Сумський державний університет, м. Суми

На сьогоднішній день неможливо досягти високого рівня соціо-економічного розвитку території без інтеграції екологічного фактора в систему управління. При цьому екологічний фактор повинен бути присутній в кожній функції управління, в кожному управлінському рішенні виконавчої влади та в кожному управлінському заході на рівні органів самоврядування. Це обумовлюється з економічного, соціального та екологічного аспектів існуючої концепції сталого екологічно-збалансованого економічного розвитку. Таким чином на особливу увагу заслуговує питання формування такого механізму системи управління територіями, який має ґрунтуватись на всебічній зацікавленості держави в розвитку територій.

Дослідження питань еколого-орієнтованого управління знайшли своє відображення в працях таких вчених, як О.Ф. Балацький, В.О. Лук'янихін, Л.Г. Мельник, І.Л. Решетнікова, А.А. Садеков, В.Я. Шевчук та інші відомі вчені.

Питанню екологізації системи управління територією присвячені праці таких вчених як: М.Я. Крупінін, Т.Н. Неровня, О.М. Царенко.

Структура еколого-безпечних основ розвитку нерозривно пов'язана із соціальним та економічним аспектами розвитку, і, разом з тим, має латентні складові, які й утворюються у результаті раціональної взаємодії елементів структури соціально-економічного розвитку. Деталізована структура соціально-економічного розвитку в екологічному ракурсі нами представлена на рис. 1

Сучасна система управління територіями повинна будуватись за багатофакторним, системним принципом.

На сьогоднішній день природоохоронна діяльність розглядається як деяка самостійна задача. Стратегічні цілі органів державного управління та спеціалістів в сфері охорони природного середовища вступають, при такій схемі, в наявні протиріччя.

Активний екологічний менеджмент повинен передбачати здійснення органами державного та територіального управління свідомої та обґрунтованої екологічної політики, що направлена на:

- формування механізму управління адміністративно-територіальних систем на основі оптимального поєднання екологічних, економічних та соціальних складових;
- необхідність формування нової парадигми мислення;
- обов'язкове включення екологічного та соціального показників наряду з існуючими економічними в усі управлінські рішення;

Рисунок 1 – Структура сталого соціо-економічного розвитку території

- екологічне страхування та аудит;

- проведення оцінки взаємодії на природне оточуюче середовище при розміщенні нових або реконструкції існуючих об'єктів економіки;
- розробки та коректування нормативів допустимої взаємодії на компоненти природи;
- створення схем взаємодії державних органів влади та органів місцевого самоуправління для конкретних надзвичайних ситуацій природно-техногенного характеру.

Таким чином подальший розвиток адміністративно-територіальних одиниць повинен бути узгоджений за трьома основними показниками розвитку: економічними, екологічними соціальними. При цьому основна увага повинна бути зосереджена саме на екологізації, як процесі управління територією, так і розвитком суспільства у майбутньому.